Образы Едіты Медвецькуй / Medveczky Edit festményei

„Натурморт” / „Csendélet”

„Пудкарпатськый мотив” / „Kárpátaljai motívum”

„Прощаня из Балатоном” / „Búcsú Balatontól”

„Дївкы на плажі” / „Lányok a strandon”

„Ностальґія” / „Nosztalgia”

„Зберавуть сїно” / „Szénagyűjtés”

Сосполна інформаційна новинка Русинув Мадярщины • A magyarországi ruszinok közéleti, tájékoztató lapja

РУСИНСЬКЫЙ СВІТ
RUSZIN VILÁG

рочник XX. число 157., септембер – октовбер
XX. évfolyam 157. szám, szeptember – október 2022

Научна конференція Русинув у Парламентї
Ruszin tudományos konferencia az Országházban

Научна конференція
„Світова русиністика днесь: вопросы теорії и практикы”

Мы, Русины, тримлеме ся. Не годнї сьме собі доволити стати пропавшым народов з таков історіёв. По нашому ренесансови пуд час баршоновых революціёх на зачатку 90-ых рокув минулого столїтя заново сьме ся родили, признавали сьме ся Русинами, говорили, писали слобудно. Добрі было знати, признати, же сьме Русины, же наші предкы Русины, не важно, кедь не говориме уже по русинськы, айбо мусиме знати коріня, происходженя нашоє, котроє выявляє ся хочеме вадь не хочеме.

Айбо не лем говорили сьме, мыслили сьме. Ибо челядник не лем говорить, айбо и мыслить. Та не было де публиковати думкы.

Айбо думкы не пропадавуть. Каждый день они рождавуть ся, годнї стрітнути ся з думками іншых, кедь мож и можеме отворити ся, так-сяк, айбо на конець выжывуть.

Много рокув то так было. Вшелияко: дома при вечері, з цімборами, фаховцями, дігітально и уночи у самотных мыслёх.

Реалізаціёв сёго процеса, из многых пережых была наша конференція у Будапештї. Отворяла конференцію сяточнов и інформативнов бесїдов Віра Ґіріц, по сёму держав бесїду Др. Іштван Шімічков, предсїдатель парламентськуй фракції ХДНП, котрый говорив за своє русинськоє коріня, за русинську натуру и важность ї хованя, за важность ґрекокатолицькуй віры и, богужаль, мусїв говорити и за войну. Зато же конференція была докус по русинськы, мадярська бесїда Др. Іштвана Шімічкова была потовмачена. Притомных вінчовав и Віктор Крамаренко, предсїдатель Вседержавного Самосправованя Русинув Мадярщины, котрый повідав за адміністративну структуру русинства у Мадярщинї.

Дякувучы особому и історичному почтованю мадярського уряда до Русинув и дїятельства посланика Русинув у Парламентї Мадярщины Віри Ґіріц первый день конференції одбыв ся у будовлї Парламента. Рожали ся глубокі чуства честованя и доимув минулого у історичнуй залї Калмана Селла, великого дїятеля Мадярщины. То честованя было и до русинства, до професорув, научникув и молодых фаховцюв у сфері русиністикы. У такуй атмосфері на сесії першого дня выступили з рефератами:

Кветослава Копорова (Словакы): Русиньскый язык на Словакії в контекстї змін у правилах правопису.

Валерій Падяк (Словакы, Украина): Язычіє днесь: прінціпы и проблемы транслітерації творів русинськых русофілів.

Михал Павліч (Словакы): Народна ідентіта як сучасть русиньской літературы на Словакії по року 1989.

Юра Шипович (Украина): Поучалнї письма: з епістоларнуй дїдузнины Александера Духновича.

Михайло Фейса (Сербія): Доприношенє русинистики проф. Др. Юлияна Рамача.

Юлія Дудашова (Словакы): Rusínske dialekty z aspektu jazykových kontaktov v karpatskom jazykovom areáli.

Канаме Окано (Японія): Глаголы движения в русинском языке Венгрии: на материале журнала „Русинськый світ”.

Зденка Цітрякова (Словакы): Меджінародный конґрес русиньского языка як інштрумент языкового манажменту.

Томаш Калинич (Украина, Чехы, Шкоція): Поєдны напрямы про русинськый языковый активізм.

По научных лекціёх слово дустала и політика. За Русинув Сербії інформовала притомных Олена Папуґа, держсекретарь Міністерії за людські и меншынові права и дружеського діалоґа. Подля ї выступа у Сербії русинство докус признає ся націёв, суть школы, ґімназії. Первый день конференції затворила екскурзія по Парламентови.

На другый день конференції перебрали сьме ся у резіденцію мадярськых Русинув, котра была обновлена дякувучы ґрантови Уряда Мадярщины. Гостї конференції попозерали Выставочный зал русинської музейної колекції имени дохтора Атаназа Фединця, Русинськый научный інстітут имени академика Антонія Годинкы и Бібліотеку Русинув Мадярщины имени професора Іштвана Удварія.

У меншуй ги у Парламентї залї, айбо у приятельськуй, братськуй атмосфері были потримані лекції:

Кіра Задоя (Нїмцї) од имени Єлєны Будовскуй (ЗША): „Шаркань” в фольклоре подкарпатских русинов и их соседей.

Маріанна Лявинец-Уґрин (Мадяры): In memoriam Gergely Benedek. Бенедек Ґергель хранитель русинского языка с. Комлошка.

Михала Голубкова (Словакы): Чуджоязычны елементы в языку русиньского народностного высыланя Словацького розгласу

Ірина Сюч-Ворінка (Мадяры): Віхы жывота и творчости Антонія Годинкы: поєднї документы из дїдузнины академика.

Михаил Капраль: Ци актуалнї изглядованя нашых діалектув у XXI. столїтю (из днешнёго опыта изученя бесїды обывателюв ужанського села Великі Лазы).

Конференцію затворили резуме Михаила Капраля и бесїда Віры Ґіріц. По сёму оддали сьме честь Русинам коло русинського памнятного стовба у дворі русинськуй резіденції.

Конференція дала притомным велмы цїнні зна-

тя, указала, же русиністика має право быти науков и є ищи много чого робити, изглядововати.

Велмы честуєме фаховцюв у сфері русиністикы, орґанізаторув конференції и притомных за участь, інтерес и силу быти Русином.

На конференції быв притомный меже иншыма и Петро Медвідь з Пряшова, русинськый новинарь, активіста і актер, член президентскуй дорадную рады про народностні меншыны президента Словакії Зузаны Чапутовуй. Його статї за конференцію можете прочитати на сайтї lem.fm.

Конференцію орґанізовав Русинськый научный інстітут им. Антонія Годинкы, пудпоровали: фундація Ґабора Бетлена (нумер ґранта: NKUL-KP-1-2022/2-000545), Вседержавноє Русинськоє Самосправованя, Віра Ґіріц, посланик Русинув у Парламентї Мадярщины.

Віктор Ґіріц

Фестівал захраненя традіцій національностюв у Пейчу

Третёго септембера у Пейчу пуд орґанізаціёв Рады національностюв и Культурного центера Пейча одбыв ся фестівал національностюв, авадь меншын. Міроприятя отворили сяточныма бесїдами Іштван Аут, дорадник по національностям, и Др. Марія Кунст, цівілный дорадник.

На главнуй площі вароша, близь Джамі, шорили ся павіліоны меншын южного відика Мадярщины. Были туй Сербы, Горваты, Украинцї, Циганы, Полякы, Румыны, Нїмцї, Болґары, и, что майглавно, Русины. И у повнум мирови меже собов ушыткі.

Нараз пуд Джамі была ушорена велика сцена, де цїлый день выступали умілцї національностюв Пейча з чудесныма танцями, співанками. Од Русинув выступила з проґрамов Русинська недїлна музыкална школа, а также Ференц Дёндёші, котрый красно бавив на ґітарі.

Наш павіліон быв злїва од сцены, у суґолькі. Як то видко на фотоґрафіёх, голосив за нашу національность манекен у нашум національнум шатёви, у котрум доміновала червена фарба, котра манила люди до нас. Айбо главноє было за павіліоном! На нашу серенчу площа была забудована так, ож за павіліоном, нараз поверьх нёго є доста великый плац про вареня. Ото и вухоснували Русины. У котлови варив ся капустяный левеш з білым грибамы, правда мало ковбасы додали до нёго, а главноє пекли ся шашлики – пацованї переже, з цибулёв, парадичками, як то яло. Пах чуствовали и люде на площі - фурт быв их шор ипен коло Русинох.

Не можеме не помнянути честованого Йожефа Чеґілї, предсїдателя Пейчського русинського самосправованя, лавреата Премії Антонія Годинкы 2008. рока. Про нёго много писали сьме на бокох нашуй новинкы и публиковали статї од пера Дёрдя Розваня, пейчського новинаря - и не задарь. Йожеф Чеґілї оддає свуй інтелектуалный и сердечный жывот русинству и музыцї, людюм, любови. Стоить за нас, жыє за нас. Безкорыстно. Стояв и на імпровізовануй „кухнї" Русинув довєдна з помочниками, од зачатку до кунця.

Його наслїдникы и помочныкы Ференц Золтан Горват, заміститель, Ференц Золтан Горватне, депутат, Жужанна Лебеда, Жужанна Желтвай, Ференц Дёндёші и другі, котрі также пудпорувуть цїлї Йожефа.

На слїдувучый день зучастнили сьме ся у Сятуй Літурґії у містнум храмі имени ксаверського Сятого Ференца довєдно з містними ґрекокатоликами. Службу тримав отець Ґабор Заяць. На службі и на фестівалю были притомнї Віра Ґіріц, посланик Русинув у Парламентї Мадярщины и Віктор Крамаренко, предсїдатель ВРС, Марія Соноцька, предсїдатель Мішколцського РНС и области БАЗ з донькамы Маріёв и Аннов, Віктор Дулишкович, члены Русинського самосправованя и Русины Пейча.

По службі уєдно з отцём пошейталовали сьме до Пейчського університета, не далеко од храма, де оддали сьме честь великому Русинови Антоніёви Годинцї.

У днешнїй час державы класіфікувуть ся подля фінансовых показателюв и по одношеню до меншын. У Мадярщинї національности мавуть права, дуставуть дотації и, што велмы важно, сімпатії, інтерес и принятя їх леґалности. Примір на то є молодый, велмы ерудованый и гуманіста, дохтор из Пейча, котрый зачав учити русинськый язык – попиля того, же научив ся по китайськы, изучив традіційну китайську медицину и штудує рідку и тяжку галузу оптичнуй медицины. Се указує, же про Русинув знавуть у Пейчови, и за йсе можеме дяковати Йожефови Чеґілї и його „командї". За йсе свідчив сесь фестівал и гостї нашого павіліона.

Віктор Ґіріц

З нами Бог!

Тысячлїтнїй опыт. Сам Господь засвідчив свої дійность и притомность. Голосив своє єствованя избраному народови ясным про ных знаком. Всесвітня сила Божа была оглашена через його пророкув. „З нами Бог! Порозумійте, народы и покайте ся, ибо Бог є из нами! Учуйте вшыткі далекі землї... Вооружайте ся, хоть и будете побіжденї: ибо Бог є из нами!" /Книга пророка Исаї 8.9./ Посланіє Бога до вшыткых народув!

Пуд час пудготовленя до Крачуна и покаяня зясь чуєме голос пророка. Из пережыванём думаєме за небізувну и крыхку будучность. Старшоє поколїня, котроє народило ся перед II. Світовов войнов, пережыло уже выбухы, котрі потрясли цїлый світ. Осліплювучоє їх світло змінила страшна темнота, голод, переслїдованя и из тым зъязаноє бесконечноє нищеня меже люди и їх окруженя. Они то вшытко пережыли.

Миролюбнї люде, на котрых стоить теперішнїй світ, котрі мавуть фамілії, роблять, котрі родили ся из добрыма наміренями позеравуть ся на крыхку будучность из тривогов. У послїднї рокы мы пережыли тягости пандемії. Ищи они не пруйшли, а мы уже видиме страшнї знакы на Богом сотвореному звіздяному небі, котрі змінювуть блиск сонця, луны и звізд. Тоту світлость, котру Господь вызаряв тысячлїтями, обы сьме знали у своюй культурнуй сполности жыти и найти свуй путь до Вічного.

Ся дорога, и вшыткі путикы доокола неї, не годна быти другов, ги дорога, котру мы добрі познаєме – дорога мира!

То єдыный путь, котрый нас веде до Правителя Мира, до мирного хлїва у Віфлеємі, до радостного дома у Назаретї, до зажуреных апостолув у будовлї послїднюй вечері, до дорогы болю и страданя, до Голгофського хреста и через груб Воскресшого до олтарюв нашых церьков, што и є путём до Христа, Сына Божого про вшыткых народув, ибо Вун сам заложыв сю основу.

Путувучы по сюй дорозї жывота мы чуствуєме чудо Божоє, його силу, з котров Вун веде нас у майтяжшых тяжкостёх, котрі сперавуть нас, ослаблявуть нашоє тїло и душу.

З нами Бог! - співаєме на рождество Исуса Христа, Сына Божого.

На Руздво 2022. рока мы зясь сознаєме у собі принятя нашуй віры и свідїтелство Бога у ликови Исуса Христа. „Кедь из нами Бог, тогды ко против нас? Ибо нико не годен оддїлити нас од любови Божої – я у сюм дуже бізувный! Ни смерть, ни жывот, ни ангелы, ни правлячі духы, и ни тото, што теперь є, вадь тото, што буде дале, и ни тотї, ко мавуть силу, и нич, што є высоко вадь глубоко, и нияка друга жывность не годна оддїлити нас од любови Божуй, котра указала ся нам у ликови Господа нашого, Исуса Христа". (Посланіє Римля-нам 8. 38-39.)

Сїм вінчуєме вшыткым нашым братам и сестрам, котрі сяткувуть Руздво, змуцненого надїёв благого Адвента и мирного Руздва Христового!

О. Янош Мигаль Соноцькый
товмачила: Евеліна Скіба

Юбілей Др. Михаила Капраля

У октовбрі 25-го одзначив 65-й юбілей свого жывота Др. Михаил Капраль, познатый у Мадярщинї и поза ї гатарами ученый, лінґвіст и історик, кандідат філологічных наук, професор, діректор Русинського научного інстітута имени академика Антонія Годинкы, многоручный редактор сосполнуй інформаційнуй новинкы Русинув Мадярщины „Русинськый Світ". Лавреат премій Антонія Годинкы у 2006. р. и, незалежнуй літературнуй „Русская премия" у 2013. р.

Був лектором многых русинськых выдань, автором многых научных и публицистичных трудув. Трудом многых рокув пудготовив про русинув Мадярщины граматику, кодіфікацію русинського языка у Мадярщинї, зобрав тітулы русинськых поселень Карпатського базена, яка робота є унікатнов у русиністиці.

Се офіціально и адекватно. Се указує велику и честовану, документовану роботу професора. Айбо не годно описати людину. Учив и учив ся русинському: сам язык и діалекты русинського языка, котрі передавав словесно авадь писемно. Сердечно и щиро, з великым терпенём. З гумором. Результативно. З стілём. Подаколы шором дішкурованюв на вшелиякі темы – політіка, філозофія, фіґлї, быв педаґоґом и новинарём. Без нёго наша новинка не была бы документаціёв русинського языка Мадярщины.

Маєме честь знати меже нас професора Михаила Капраля и желаєме му многая и благая лїта!

In memoriam Едіта Медвецька
22.10.1932. - 23. 02. 2019.

Художниця, ґрафик Едіта Медвецька-Лутак родила ся девятьдесять рокув тому, 22. октовбра 1932. рока у Мукачови, в учителськуй фамілії.

Учила ся в Ужгородськум державнум умілецько-промысловум училищі у майструв Йосифа Бокшая, Адалберта Ерделія, Федора Манайла, Андрія Коцкы. 1958. рока дустала діплому Львовського державного інстітута прикладного и декоративного умілства.

Од 1991. рока бывала у Будапештї, занимала ся станковым жывописом. Усе была активным участником русинськых міроприять, меже пудкарпатськыма малярями Мадярщины раховала ся выдатным умілцём, учила ремеслови и помагала зачинавучым умілцюм.

Честовані Читателї!

Май повну інформацію за жывот Русинув Мадярщины годнї сьте дустати на нашуй інтернет-сторонї: **http://ruszin.com**

Александер Духнович: Милен и Любица

Идильская повѣсть, от древних русинов времен

Часть VI.

Четвертаго дня раненько напрасно вырвался. — Пойду скричал, пойду в зеленую ей рощицу, отдам долг природі, и на том мѣстѣ отдам дух, где первую жизнь чувствовал, где во обятіях еи жизнь мнѣ солодка была; там умру, там отдам любовь в жертву невѣрности.

Ишол, и уже при студничку стоял, под буком тѣнистым, где первую завязал любовь. — Тут, о тут выплачу мою душу, — тут можно погребет тѣло моє нѣкто, тут буде ся блукати постоянный мой дух. — О любезна фуяро послѣдній раз оголосися, где весело играющу слышала она тебе, тут послѣдній задуй жаль; — прієм фуяру, и запѣл жалостным голосом:

Тяжкій жаль на сердцѣ моем
Творит мнѣ отход твой;
Віроломна! непокоєм
Пражу дух, и взор мой;

Стону, сохну, засѣдаю,
И уже не обрѣтаю
Твой взор гладкій,
Твой вид сладкій,
И образ прекрасный.

* *
*

Оставилась мя жаждуща
Любве твоей! — о жаль!
Потупилась рыдающа;
О несносна печаль!
О невѣрна! — сердце моє
Болесное, и страстное
Повражила,
Низчезила,
Ты на вѣк поранила.

* *
*

О помни еще на мене.
Любезная моя,
Повернися, глянь на мене,
Еще я люблю тя;

Возврати ми хоть сон краткій,
Возврати мнѣ покой сладкій,
Ты Ангел мой,
Хранитель мой,
Помни мой непокой!

Тебе Лукан, — о лукавый
Богатством обманил,
Тебе блеск суєт безславный
Напрасно очарил:
И ты клятву преступила,
Вѣрно сердце потупила,
Вѣроломна,
О безбожна,
Мою грудь погубила.

Не кляну тя, — будь щастлива
В обятіях Лукана,
Только молю — памятлива
Буди и на Милена;

Я покойно на мѣстѣ том,
Где ты присягала небом,
Отдам мой дух,
И он округ
Твоей долѣ избудет! —

Милен так жалостно спѣвал, повторил гласом фуяры своея каждый стих; и се растворился розовый корчь; он подвиг оченька, и се, о небо! Любица пред ним, с блядым образом, печальным видом, и слезными оченьками! — Что ты тут дѣлаешь жестокій звѣрю? рекла ему, естьлиб была я знала твоє присутствіе, не безпокоила бы твою прогулку; — обернувшеся отити хотѣла. — И ты тяготишь жестокая, что еще раз подолжаешь видѣти нещастнаго, отвѣщал Милен, и хватил ю за руку; Любица отвратила лице, чтоб слезы утаила; рука же ей горѣла, и тряслася як осика. Что? ты плачешь? ты невѣрна! Любица омочена слезами, трясущими глазами посмотривше, видит, что и он плаче: ах невѣрный и ты плачешь? рекла; о плачи, плачи вѣроломный, зри фалшивый обманщику тое сердце пораненое, которое про тебе нещастливое будет во вѣки; да будет слава твоя, что ты невинну и легковѣрующую дѣвицу прелестити, и обманити мог; — о ты мене на вѣки оскорбил, я тобою на вѣки нещастна; тогда ручками покрыла от слезных токов мокрое личко, и в великости скорби впала во обятія дивящагося Милена. Он трепетом притулил ю к собѣ: о любезна вѣроломничко, ты уже плачешь! о ачей слезы жалости, ачей скорбишь о грѣсѣ невѣрности; пожалуй любезна, навернися к моєму страстному сердцу, помилуй тебѣ всегда вѣрнѣйшаго, для тебе самои живущаго смертнаго. — Любица вперше очи на держащаго ю Милена: что? ты обвиняешь мене вѣроломством? а ты сам невѣрный! Кто? я невѣрный? обозвал Милен, я невѣрный? о скари мене Боже, естьли я перемѣнил хоть крошеньку огня любве; дѣвушко, я терплю муку неисповѣдиму, я лишуся жизни, я разсыплюся от печали, естьли ты не отстанешь от твоего намѣренія; — дѣвушко! я малое стадо маю, но

великое сердце, моя любовь перевышает стораз Луканово стадо; — дѣвушко! ты с Луканом не будешь, о не будешь щастлива! — навернися вспят, бо ты для мене, а я для тебе рожден; остави лукаваго Лукана, с мною щастливѣйша будеш! Чудесный человѣче, что говорить? я Луканова? нѣт, нѣт, богме нѣт; я Лукана не терплю, я постарѣю сѣдою партою, я умру, а я Луканова не буду; он злочестивый; он мене обманивал, он сказал, что ты мнѣ невѣрный, что тебѣ другой стороны дѣвушка понравилася, что ты стер имя моє, и проклял его, что ты мене презираешь, и будешь во вѣки презирати. Тобѣ Лукан то сказал? напал Милен, о лукавый враг, о змій прародителей обманившій; он мнѣ побожился, что ты мене презираешь, что ты склонилася великому его стаду, имя моє стерла и проклинала; — Любице, любезна Любице! мы обманутій, Любице прощай, я погрѣшил легкомысленно увѣрив фалшивому Лукану; — тогда впав в обятія любезной, держал ю с трепетом в притуль, бояся, чтоб она с нову не уйшла волшебною силою; такожде и Любица восхищенна радостію перепрошевала любезнаго, стыдящеся, что о постояніи его сомнѣватися смѣла.

Теперь просилася Любица, для якія вины Милен обѣтцанным утром не пришол? — Милен расповѣл ей ужасный случай, приключившійся ему при возвращеніи; Любица слышавше сіє лишь что не замлѣла, мягкое серденько ей трепетало, и вылудило из очей тучу слез; посем впала на колѣна, вперше на небо очи, благодарила Господу, что Милена ей в нуждѣ содержал, щиро моляся о друголюбных рыбарех, спасших дражайшаго своего Милена. Посем извѣстила Любица, яко она увѣдомила мамушку свою о посѣщеніи стараго отца его Богдана, сказала далѣй: о любезный друг! горкорадостны слезы ліяла мамушка моя познавшая, что ты Богданов сын еси; о любезный Богдан, он отца твоего пріятнѣйшій друг, он благочестивый человѣк, чаю что и сын его наслѣдником будет нравов его; — о дѣвушко, его мати моя любезна товаришка и ровесница была, но жаль! уже давно гніет в чорной землѣ, але память ей благая от рода в род! дѣвушко! ты щастлива, и я щастлива в благонравном зятѣ: — приведи его спѣшно ко мнѣ, да возрадуется душа моя, и да благословлю вас благословеніем горящим. О Любице! я благополучний в числѣ смертных, я недостойный толико блаженства, и радостно стиснул в притул любезную дѣвушку. Но Милен! возвала просителным голоском Любица, пожалуй, приди сей час к моей любезной мамушкѣ, приди, да увидит тя, и ты услышишь благословящую нас заимну Мамочку. — Иду, иду миленька, и сердечною скрухою поцѣлую лучшей мамушкѣ руку; и с тѣм подвигшеся ишли весело к обыстю благонравныя Власты, где зо в сѣнях голубочки кормившую найшли. Мамушко дорогая, вопѣла Любица, мамушко, адде мой любезный Милен, достогодный сын Богдана, любезнаго друга и побратима отца моего! — Власта честным движеніем, и любезным гласом витала прекраснаго юношу, и запросила до малой, но так порядной хижицы, что в ней сама Крайничка жити могла бы, показующе ему мягкій столец, просила его сѣсти; молодець же поцѣловав руку мамушкину, и поздоровлял ю от имени отца своего Богдана; на тое отповѣла добронравная Власта: здравствуй лучшаго друга сыне, здравствуй в низкой хижицѣ моей; о як я радуюся, что ты найшол єдиную мою дѣвушку, вас Господь в друг опредѣлил, и он вас благословит благодарным согласієм; они тогда разговорялися, Любица же выбѣгла, и скоро скоренько принесла овощи дозрѣлы, сыр, масло и мед положивше на претканым красками обрусом закрытый стол; она трепетала от радости, и играючи кормила миленькаго, як кормит невинная горличка молодаго птенца своего; — смѣючися радостно смотрила сваволю дочери своей Власта, и обѣщала им, что на третій день свѣнчает их в монастирѣ, где их Господь сочетал заимно; — тогда еще болша радость была, скочили обоє, обяли старую мамушку, цѣловали руки ей, и просили благодаряще ей благословеніе. Власта поднявша на небо очи рекла: Дѣточки мой, вы радость и подпора старости моей, о як весело будет мнѣ, чрез нѣсколько дней или и годов, которыи Господь опредѣлил животу моєму, видѣти вашое щастіе; бо прекрасно то видѣти, коль добродѣтельныи споятся; они день днем достойнѣйшіи суть себѣ, и любовь их согласная никогда не погаснет. — Я памятаю на благополучіе оно, и память его горкіи слезы вылудит из моих очей; о в обятіях люблящихся и щастливых супругов, и самая печаль, самая горесть солодка бывает. Так есть діточки, вас небо споило, вы в благой годинѣ позналися; о Господи, и я щастлива была, но щастіе моє не было долговременное; а прото и теперь благодарю Господа, бо память любезнаго супруга всегда мнѣ чести достойна есть. — Слыши сыне мой, естьли ти твой отец не сказал, слыши случай отца твоего и моего супруга, нераздѣлных побратимов честогодный случай: — Отец твой добронравный Богдан, с моим супругом Драгоміром искореняли ниву, пасѣку приготовляюще; и случилося им выкопати знатное сокровище; — о радость велика, котел грошей сребряных и золотых, еще от времен гоненія хрістіанства; мы теперь щастливіи, сказал Драгомір, мы много богатства набыли, слава Господу. — Я не восхищаюся тѣм любезный брате, отвѣщал Богдан; я презираю сокровища не трудом набытыя; я не доткнуся им, и естлиб я сам их набыл бы, истину скажу, еще глубочайше закопал бы их; мнѣ пріятное убогство моє, бо мене не обременит жар солнца, и кудрява

зима не заморозит твердыи члены, моє сокровище суть руки мой; бо что бы я дѣлал при толиком сокровищу? лѣниво лежал бы, презрѣв роботы, когда бѣдный мой сусѣда мозолил бы ся тяжко землю дѣлаючи, и куском чорного хлѣба доволен; нѣт брате, я не желаю его, бо имѣніе помягчает тѣло, и честныя нравы бѣдствіем обременит. Мудро говоришь побратиме, отвѣщал мой Драгомір; и я не жаден сокровища; но да не лежит всуе, его Господь дал, отдадим божое Богу; — тогда порадилися, и они основали сей Монастырь, в котором вас Господь сочетал.

Милен доволно возрадовался о добродѣтели отца своего, прощался с обѣщаніем, что на третій день совершенно вся приготовит на брак; отишол, Любица выпровадила его к берегам, и молила чтоб опасно управлял веслом, чтоб ему не случилося нещастіе; уже на другой сторонѣ сущему рученькою кивала, и гнусными стопами разлучилися, ждающіи зореньку третяго дне.

(Дале буде)

Септембер

09.04.: Столичноє Русинськоє Національноє Самосправованя и Общество русинськуй інтеліґенції имени Антонія Годинкы, при пудпорованёви РНС III., VI., VIII., XIII., XVI., XVII. районув Будапешта у ґрекокатолицькуй церьковли на площі Руж держало сято Малої Богородиці, котроє зачало ся Сятов Літурґіёв. У сятови зучастнив ся змішаный хор „Белварош". Сято скончило ся фуршетом.

09.10.: Русинськоє національноє самосправованя Пейча у авлї Пейчського університета орґанізовало фотовыставку „Близько и далеко". Выставку Аннамарії Матейко и Ференца Дёндёші отворив Др. Ловранд Барто, член фотоклуба „Мечек".

09.16-18.: VII. Стрічу молодежі національных меншын у Ґардонї сёго рока орґанізовало Вседержавноє Горватськоє Самосправованя. Міроприятя отворив Мікловш Шолтейс, держсекретарь Канцеларії премєр-міністера за релігійнї и національнї капчаня, пак слїдовав концерт PUB-kviz и Koprive. Проґрама слїдувучого дня содержала національну молодежну біржу, коштованя їдїнь, выставку архівных фото и національных убрань. Великый інтерес мала презентація ґранта Національнуй педаґоґічнуй стіпендії и лекція на тему «Роль релігії у жывотї національных меншыновых сполностюв». Стріча продовжыла ся концертом оркестера Vizin и горватськыма танцями. Отцюзняну русинську сполность на стрічі представляли: Беата Цап, Арон Ковач, Ботонд Ковач, Балінт Ковач и Донат Пал Сабадош.

09.17.: При пудпорованёви Русинського національного самосправованя Пейча у залї Пейчського національного офіса орґанізовали выставку художника-педаґоґа Артура Ґрінчишына и умілця-вышывалника Мігаля Бенце. Выставку отворив фотоґраф Ференц Дёндёші.

09.17.: Русинськоє національноє самосправованя XVI. района Будапешта на покликаня Словацького національного самосправованя Кіштарчі орґанізовало выступленя Фолклорного ансамбла „Русины", руководитель Сілцер-Ликович Олґа, предсїдатель РНС XVI. района Будапешта. На Вседержавнуй стрічі національных фолклорных ансамблув, складена из традіційных русинськых співанок и танцюв проґрама, мала великый успіх.

09.25.: При пудпорованёви и орґанізації Русинського національного самосправованя Пейча у Патачськум домі культуры одбыв ся традіційный концерт „Молодї русинські віртуозы". У богатуй проґрамі выступили: Дора Домонкош, Емілія Лебеда, Дора Горват на клавірі, Чаба Ріґов и Ференц Дёндёші на ґітарі, Адріан Вайда на бубнови, Пейчськый варошськый ансамбл мажореток. Стїны залы прикрашовали образы Язмін Банкі. Вечур скончив ся деґустаціёв русинськых їдїнь.

09.29.: Ученикы вокалных, інструменталных и русинськых языковых класув Мучонськуй началнуй ґрекокатолицькуй школы Сятого Петра достойно сятковали Всесвітнїй день музыкы у Будапештськум державнум опернум театрі, де вечур могли насоложовати ся оперов Ференца Еркеля „Банк Бан". Сесь день быв врученый умілствови, ибо сперед обідом ґрупа навщивила Базіліку Сятого Іштвана, де ґідом быв бывшый ученик нашуй школы, секркетарь Базіліки Адорян Югас, котрый познакомив ґрупу из історіёв єдної из майважных сакралных будовель Мадярщины, што дало силнї доимы ученикам. По обідї ґрупа была гостём Віры Ґіріц, посланика Русинув у Парламентї Мадярщины на екскурзії у майпознатуй будовлї Будапешта - Парламентї, де также збогатили ся незабываємыма доимами.

09.29.: У Бібліотеці Русинув Мадярщины имени професора Іштвана Удварія вєдно из презентаціёв філма держали міроприятя за деревляні церьковли Пудкарпатя. По привітственум словови предсїдателя ВРС Віктора Крамаренка Ілдіка Поланскіне Надош, руководитель БРМІШ, інформовала притомных за выданя по сюй тематиці у фондох бібліотекы. Притомні высоко оцїнили лекцію и показ філма Шандора Ковача за деревляні церьковли Пудкарпатя.

Октовбер

10.01.: Общество Русинув/Рутенув Мадярщины у Мішколц-Таполці орґанізовало робочу стрічу на тему „Списованя обывательства 2022". Віктор Крамаренко, пресїдатель Вседержавного Русинського Самосправованя, інформовав притомных депутатув и активістув за технічні вопросы списованя, одповідавучы на вопросы, розъяснив проблемы інтерпретації и хыб, што было дуже хосеным. На стрічі зучастнили ся Віра Ґіріц, посланик Русинув у Парламентї Мадярщины, и Др. Тібор Себейні, заміститель нотаріуса из Шарошпотока. Конзултація ся скончила обідом, де участникы могли обговорити деталї списованя и планы сполных міроприять.

10.01.: Одбыв ся другый за шором Вседержавный національный ґастрофестівал, у сесь рук орґанізовали го у Пілішчобі. На міроприятю представляли свою ґастрокултуру національности Мадярщины. Фестівал орґанізовало Німецькоє національноє самосправованя Пілішчобы прикапчавшы ся до 31. Сята вина и бала у чудесному Чоба-кертови. Проґраму окрем національностюв навщивили и обывателї окружных поселень. Міроприятя отворили Мікловш Шолтейс, держсекретарь Канцеларії премєр-міністера по конфесійным и національным капчаням и Томаш Менцер, держсекретарь, делеґат од відика в парламентї Мадярщины. Булшый од минулого рока успіх мала команда Вседержавного Русинського Самосправованя – Ґабріела Ґіріц, Анастазія Тіводор и Беатріса Солнокі Крамаренко з їдїнями и шутеменями, особо з русинськыма голубцями. На міроприятю мали великый успіх также и паленкы и мед Яноша, Марії и Михаила Соноцькых. Наладу до деґустації и до дружеськых дішкурованьдавав концерт національностюв.

10.01.: На спортивному комплексї на улиці Модёровд орґанізовали Благотворный ґастрофестівал Зуґлова, на котрому зучастнили ся команды Русинськых національных самосправовань Зуґлова и XVI-го района Будапешта. Андрій Крамаренко, Беатріса Солнокі Крамаренко и Крістіна Медвідь силовали многочисленых гостюв русинськыма їдїнями.

10.01.: Еґерськоє русинськоє національноє самосправованя орґанізовало Русинськый вечур захраненя традіцій. По привітственум слові Бейлы Тромбіташа, предсїдателя РНС Еґера, притомні насоложовали ся игров на трембітї Мікловша Вестерґана.

10.15.: Столичноє Русинськоє Національноє Самосправованя и Общество русинськуй інтеліґенції имени Антонія Годинкы держало міроприятя на пудпорованя біженцюв позад русько-украинськуй войны.

10.18.: У Вседержавнуй бібліотеці иностранных языкув у Будапештї Бібліотека Русинув Мадярщины имени професора Іштвана Удварія орґанізовала міроприятя на тему „Капчаня релїґіі и умілства" . По вступнум словови Др. Анны Марії Поп, діректоркы ВБИЯ, Ілдіка Поланскіне Надош, руководитель БРМІШ, інформовала притомных за выданя на тему „Капчаня релїґіі и умілства" у фондох бібліотекы. Шара Пернє-Кламар, руководитель Выставочного зала русинськуй музейнуй колекції имени Др. Атаназа Фединця, держала лекцію на тему „Формы проявленя народнуй релїґіі русинськуй сполности". Потримали лекції также сященик ґрекокатолицькуй церьковли на площи Руж Михаил Тіводор – „Значеня церькувного умілства про жывот вірувучых", Др. Янкане Др. Бернадет Пушкаш, професор-умілствознатель Інстітута візуалнуй культуры при Ніредьгазськум Університетї – „Сакралноє умілство Мукачовськуй ґрекокатолицькуй єпархії".

10.20.: Офіс омбудсмена за основні права, омбудсмен за захраненя прав національных меншын и Лінґвістичный изглядователный центер Изглядователнуй Сїтї Ловранда Етвеша орґанізовали конференцію на тему „Як тя маву кликати?" за актуалні проблемы хоснованя персоналного національного меншынового языка. Притомных привітствовав Др. Акош Козма, омбудсмен за основні права, Др. Салаіне Др. Ержейбет Шандор, омбудсмен за захраненя прав національных меншын, и доктор наук Ґабор Просейкі, діректор Лінґвістичного изглядователного центера ИСЛЕ.

10.22.: Сято Русинського національного самосправованя Шайовпалфолы зачало ся Параклісом у містнуй ґрекокатолицькуй церьковли. По привітственум словови Адама Шімарського, предсїдателя РНС Шайовпалфолы, у богатуй культурнуй проґрамі Дня захраненя русинськых традіцій выступили Національный вокалный ансамбл Комловшкы, Русинськый вокалный ансамбл Вамошпалфолы, Мучонськый ансамбл захраненя традіцій, Народный ансамбл танцюв „Аваш". Велику популярность мали занятя народныма ремеслами, котрі вела педаґоґ, бабкарь, руководитель дома народных бавок Марія Герцеґ.

Научна конференція
Tudományos konferencia

Фестівал національностюв у Пейчу
Pécsi nemzetiségi fesztivál

„A világ ruszinisztikája ma: a fejlődés elméleti és gyakorlati kérdései” tudományos konferencia

Mi, ruszinok, kitarunk. Nem engedhetjük meg magunknak, hogy történelmünkkel elveszett nép legyünk. A 90-es évek bársonyos forradalmai korszakában történt ruszin reneszánszának köszönhetően újjászülettünk, ruszinnak vallottuk magunkat, szabadon beszélhettünk, írhattunk. Jó volt tudni, vállalni ruszinságunkat, ruszin származásunkat, nem fontos, hogy beszélünk-e ruszinul, vagy sem, ismernünk kell gyökereinket, származásunkat, amely, akarjuk, vagy sem, de megnyilvánul.

De nem csak beszéltünk, hanem írtunk is. Mert az ember nemcsak beszél, hanem gondolkodik is. Csak hát az írásokat nem volt hol megjelentetni.

A gondolatok azonban nem vesznek el. Ujjászületnek minden nap, össze lehet vetni őket mások gondolataival, ha nyitottak vagyunk, és van is lehetőségünk nyitni mások felé, így vagy úgy, de végül is fennmaradnak.

Sok éven át tartott ez így. Sokféleképpen: otthon a vacsoránál, barátokkal, kollégákkal, digitálisan és magányos gondolatok közt éjszaka.

E folyamat eredménye volt, sok korábbi eseményhez hasonlóan, a tudományos konferenciánk Budapesten ez év szeptember 16-án. A konferenciát ünnepi és tájékoztató beszédével Giricz Vera, az Országgyűlés ruszin szószólója nyitotta meg, ez után következett Dr. Simicskó István, a KDNP frakcióvezetőjének köszöntőjével, amelyben beszélt ruszin gyökereiről, a ruszin lélekről, megőrzésének fontosságáról, a görögkatolikus vallás fontosságáról, és sajnos szót kellett ejtenie a háborúról is. Mivel a konferencia ruszin nyelvű volt, Dr. Simicskó István beszédét lefordítottuk. A jelenlévőket szintén köszöntötte Kramarenko Viktor, az Országos Ruszin Önkormányzat elnöke is, aki ismertette a magyarországi ruszin közigazgatási rendszert.

Köszönhetően a Magyar Kormány egyedi és történelmi viszonyának a ruszinokkal, valamint Giricz Vera, az Országgyűlés ruszin szószólójának tevékenységének a konferencia első napját az Országházban tarthattuk. A tisztelet mély érzése és a múlt jelenléte uralkodott Széll Kálmán, Magyarország nagyjának történelmi termében. A tisztelet a ruszinoknak, a ruszinisztika professzorainak, tudósainak és fiatal szakembereinek is szólt. Ilyen környezetben az első nap ülésének előadásaikkal felléptek:

Koporova Kvetoszláva (Szlovákia): A ruszin nyelv a nyelvtani szabályok változásainak szövegkörnyezetében Szlovákiában.

Padjak Valerij (Szloákia, Ukrajna): Jázécsije (ószláv írás) ma: a ruszin ruszofilok írók műveinek átírásának elvei és problematikája.

Pavlics Michál (Szlovákia): A nemzettudat jelenléte Szlovákia ruszin irodalmában 1989 után.

Sipovics Jura (Ukrajna): Okító levelek: kivonatok Duchnovics Alekszander levelezési gyűjteményéből.

Michajlo Fejsza (Szerbia): Prof. dr. Julián Ramacs hozzájárulása a ruszinisztikához.

Dudasova Julia (Szlovákia): Ruszin nyelvjárások a nyelvi kapcsolatok szempontjából Kárpát-medence nyelvi térségében.

Kaname Okano (Japán): A mozgást kifejező igék a magyarországi ruszin nyelvben: a „Ruszin Világ” lap szövegei alapján.

Kalinics Tomas (Csehország, Skócia, Ukrajna): Törekvések a ruszin nyelvi aktivitás érdekében.

A tudományos előadások után szóhoz jutott a politika is. Papuga Olena, az emberi és nemzetiségi jogok és párbeszéd minisztériumának államtitkára Szerbia ruszinságának helyzetéről tájékoztatta a jelenlévőket. Az előadása alapján Szerbia nemzetnek ismeri el a ruszinokat, iskolákat, gimnáziumokot tartanak fenn. A konferencia első napját idegenvezetővel vezetett parlamenti séta zárta.

A konferencia második napján átköltöztünk a magyarországi ruszinok székházába, amelyet a Magyar Kormány pályázati támogatásával újítottak fel. A konferencia vendégei megtekintették a Fedinecz Atanáz Magyarországi Ruszinok Közérdekű Muzeális Gyűjteménye és Kiállítóhelyét, a Hodinka Antal Ruszin Tudományos Intézetet és az Udvari István Magyarországi Ruszinok Könyvtárát.

A parlamentinél kisebb teremben, de baráti, testvéries közegben a következő előadások hangzottak el:

Budovszka Jelena (USA) nevében Zadoja Kira (Németország): „Sárkány” a kárpátaljai ruszinok és szomszédaik folklórjában.

Dr. Lyavinecz-Ugrin Marianna (magyarország): In memoriam Benedek Gergely. Benedek Gergely Komlóska ruszin nyelvének őrzője.

Holubkova Michaila (Szlovákia): Idegen eredetű szavak a ruszin népi nyelv szlovákiai változatában.

Szűcs-Vorinka Irén (Magyarország): Hodinka Antal életének és tevékenységének adalékai: néhány dokumentum az akadémikus örökségéből.

Káprály Mihály: Aktuális-e a ruszin nyelvjárások kutatása a XXI. században (az Ungvári járás Nagyláz falu lakóinak beszédtanulmányozási tapasztalataiból).

A konferenciát Káprály Mihály összefoglalója és Giricz Vera beszéde zárta. Ezután leróttuk tiszteletünket a ruszinok előtt a székház udvarán állított kopjafánál.

A konferencia értékes tudással szolgált a jelenlevőknek, megmutatta, hogy a ruszinisztika valóban tudomány, és még sok munkára, kutatásra van szükség.

Mély tiszteletünket fejezzük ki a ruszinisztika szakembereinek, a konferencia szervezőinek és a jelenlevőknek a részvételért, érdeklődésért és erőért ruszinnak lenni.

A konferencián jelen volt többek közt Peter Medvigy, ruszin újságíró, aktivista és színész, a szlovák köztársasági elnök, Zuzana Čaputová ruszin tanácsadója is Eperjesről. Az ő cikkeit a konferenciáról megtalálhatják ruszin nyelven a lem.fm honlapon.

A konferencia rendezője a Hodinka Antal Ruszin Tudományos Intézetet, támogatói Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt. (pályázati azonosító: NKUL-KP-1-2022/2-000545), Országos Ruszin Önkormányzat, Giricz Vera, az Országgyűlés ruszin szószólója.

Giricz Viktor

Pécsi nemzetiségi hagyományőrző fesztivál

Szeptember harmadikán Pécs Megyei Jogú Város Nemzetiségi Tanácsa és a Pécsi Kulturális Központ szervezésében került sor a nemzetiségi - korábban kisebbségi - fesztiválra. A rendezvény Auth István nemzetiségi tanácsnok és dr. Kunszt Márta civil tanácsnok megnyitóbeszédeivel kezdődött.

A város főterén, a Dzsámi közelében sorakoztak az ország déli vidékének nemzetiségei. Voltak itt szerbek, horvátok, ukránok, romák, lengyelek, románok, németek, bolgárok, és ami a legfontosabb: ruszinok. A legnagyobb békében egymással.

Közvetlenül a Dzsámi alatt állították fel a nagy színpadot, ahol egész nap a nemzetiségek művészei léptek fel csodálatos táncokkal, énekekkel. A ruszinoktól fellépett a Ruszin vasárnapi zeneiskola és Gyöngyösi Ferenc, aki szép gitárjátékával jeleskedett.

Pavilonunk a színpadtól balra helyezkedett el, a sarokban. Ahogy az a képeken is látszik, nemzetiségünket a főképp piros népi ruhába öltöztetett bábu hirdette, amely felénk csábította az embereket. De a legfontosabb a pavilon mögött volt! Szerencsénkre a teret úgy építették, hogy a pavilon mögött, rögtön fölötte egy elég nagy terület jutott a főzésre. Ezt a ruszinok kis is használták. A kondérban főtt a vargányás káposztaleves, igaz, egy kis kolbász is került bele, és ami a legfontosabb - a korábban már bepácolt saslik hagymával, paradicsommal, ahogy illik. Az illatot érezték a vendégek is a téren – folyton állt a sor a ruszinoknál.

Meg kell említenünk Csehily Józsefet, a Pécsi Ruszin Nemzetiségi Önkormányzat elnökét, aki 2008-ban Hodinka Antal díjat kapott. Sokat tudósítottunk róla lapunkban, és közöltünk cikkeket Rozvány György pécsi újságíró tollából – és nem ok nélkül. Csehily József életét és értelmét a ruszinságnak és a zenének, az embereknek, a szeretetnek szenteli. Kiáll mellettünk, értünk él. Önzetlenül. Ott állt egész nap a segítőkkel együtt az alkalmi ruszin „konyha” mellett.

Követői és segítői: Horváth Zoltán Ferenc elnökhelyettes, Horváth Zoltán Ferencné képviselő, Lebeda Zsuzsanna, Zseltvay Zsuzsanna, Gyöngyösi Ferenc és mások, akik szintén támogatják József céljait.

A következő napon szentmisén vettünk részt a helyi görögkatolikusokkal együtt a Xavéri Szent Ferenc-templomban. A misét Zajácz Gábor atya tartotta. A misén és a fesztiválon részt vettek Giricz Vera, az Országgyűlés ruszin szószólója, Kramarenko Viktor, az ORÖ elnöke, Szónoczki Mária, a BAZ Megyei Területi és a Miskolc MJV RNÖ elnöke és lányai Mária és Anna, Duliskovics Viktor, a Pécsi Ruszin Nemzetiségi Önkormányzat tagjai és a pécsi ruszinok.

A mise után az atyával együtt átsétáltunk a templomtól nem messze levő Pécsi Tudományegyetemhez, ahol leróttuk tiszteletünket a nagy ruszinnak, Hodinka Antalnak.

Manapság az országokat a gazdasági mutatók mellett a honos nemzetiségekhez való viszonyuk szerint is osztályozzák. Magyarországon a nemzetiségek jogokkal rendelkeznek, támogatásokat kapnak, és ami a legfontosabb: rokonszenvet, érdeklődést és elismerést. Példa erre a fiatal, nagyon művelt és humanista pécsi orvos, aki elkezdte tanulni a ruszin nyelvet – amellett, hogy megtanult kínaiul, elsajátította a kínai hagyományos orvoslást, és a szemészet ritka és nehéz ágát tanulja. Ez is bizonyítja, hogy a ruszinokat ismerik Pécsett, amit Csehily Józsefnek és „csapatának” köszönhetünk. Ennek jele volt a fesztivál és pavilonunk vendégei.

Giricz Viktor

Velünk az Isten!

Évezredes tapasztalat. Valóságáról, jelenlétéről maga az Isten tett tanúságot. A választott nép számára érthető jellel adta tudomásukra köztük létét. Isten egész világra kiterjedő hatalmát prófétái által hirdette. „Velünk az Isten! Értsétek meg nemzetek és térjetek meg, mert velünk az Isten! Halljátok, minden távol föld.... Fegyverkezzetek, bár le fogtok győzetni: mert velünk az Isten! /Izajás próféta könyve 8. 9/ Szólt az isteni üzenet minden nemzetnek!

A karácsonyt előkészítő bűnbánati időben, az Adventben újra felhangzik a prófétai felhívás. Aggodalommal gondolva és nézve a bizonytalan és törékeny jövőnk felé. A nagy világégés előtt született, ma már idős nemzedék saját bőrén tapasztalta a földet megrendítő robbanásokat. A vakító fényességet felváltó félelmetes sötétséget, az éhezést, üldöztetést és az ezzel járó végtelen pusztítást emberekben és környezetünkben. Ők mindezeket átélték.

A jelen világot alakító, családot felvállaló, munkahelyet teremtő, jövőt építeni akaró jószándékú, békességre teremtett emberek és az azon munkálkodók aggodalommal néznek a törékeny jövő elé.

Az elmúlt években megtapasztaltuk a világjárvány testet-lelket megnyomorító terhét. Még ezek el sem múltak, és a világégés nyomorúságos jelei tűnnek fel az Isten teremtette csillagos égbolton, megváltoztatva a Napnak, a Holdnak, a csillagoknak fényét. Azokat a fényeket, ragyogásokat, melyeket Isten évezredeken keresztül sugárzott a földre, hogy azokból az emberiség a maga kulturális közösségében olvasva tájékozódjon, és saját útját az Örökkévaló felé kitaposva jövőjét építhesse.

Ez az út, útszakasz nem lehet más, mint az általunk is megismert és az általunk is járt út, a békesség útja!

Egyedül ez az út vezet el a Béke Fejedelméhez, a békességes betlehemi istállóhoz, az örömteli názáreti házhoz és a betániai hajlékhoz, a gondokban elmerülő, utolsó vacsora termének tanítványi csoportjához, a fájdalmak útjához, a golgota keresztjéhez és a Feltámadott sírján keresztül templomaink oltáraihoz, amely minden nemzet számára Krisztushoz vezető út, mert alapjait ő maga rakta le.

Ezen az úton haladva tapasztaljuk meg az Isten csodálatosságát, erejét, amellyel hordoz bennünket a megrendítő, testet-lelket bénító kilátástalan helyzetekben is.

Velünk az Isten! Énekeljük Jézus Krisztusnak, Isten Egyszülött Fia születésének éjszakájában.

Jézus Krisztus születését ünneplő 2022-es esztendőben újra tudatosítjuk magunkban hitünk újra megvallásában és megélésében Istenünk áldott jelenlétét Krisztusban.

„Ha Isten velünk, ki ellenünk?

Mert Isten szeretetétől semmi, de semmi nem tud minket elválasztani — ebben egészen biztos vagyok! Sem halál, sem élet, sem angyalok, sem az uralkodó szellemek, sem ami most van, vagy ami ezután következik, sem azok, akiknek hatalmuk van, sem semmi, ami a magasságban, vagy a mélységben van, sem semmiféle más teremtmény nem választhat el bennünket Isten irántunk való szeretetétől, amely Urunkban, Jézus Krisztusban mutatkozott meg.” /Rómaiakhoz írt levél 8. 38-39./

Ezekkel a sorokkal kívánunk Krisztus születését ünneplő minden testvérünknek a reménységben megerősödve áldott adventi előkészületet és békességes Karácsonyi Ünnepet!

Szónoczki János Mihály atya

In memoriam Medveczky Edit

1932.10.22. – 2019.02.23.

A festőművész és grafikus Medveczkyné Luták Edit kilencven évvel ezelőtt, 1932. október 22-én született Munkácson, tanári családban. Az Ungvári Iparművészeti Szakközépiskolán Boksay József, Erdélyi Béla, Manajló Fedor, Koczka András mesterektől tanult. 1958-ban szerzett diplomát a Lembergi Iparművészeti Főiskolán.

1991. óta Budapesten élt, főleg táblaképfestőként dolgozott. A ruszin rendezvények lelkes résztvevője, a magyarországi kárpátaljai származású festők közt kiemelkedő művésznek számított, segítette és mesterségre tanította a pályakezdő művészeket.

Dr. Káprály Mihály jubileumára

Október 25-én ünnepelte életének 65. évfordulóját Dr. Káprály Mihály, a Magyarországon és a határain túl is elismert tudós, nyelvész és történész, a bölcsészeti tudományok kanditátusa, főiskolai tanár, a Hodinka Antal Ruszin Tudományos Intézetet igazgatója, sok éven át szerkesztője a magyarországi ruszinok közéleti, tájékoztató lapjának, a „Ruszin Világ”-nak. A Hodinka Antal díj díjazottja 2006-ban és a független irodalmi „Russzkaja Premija” díjazottja 2013-ban.

Számos ruszin kiadvány lektora, sok tudományos és publicisztikai mű szerzője. A magyarországi ruszinok számára sok év munkájával megírta a „Ruszin nyelvtani kódex”-et, ami szükséges a ruszin nyelv kodifikációjához, összegyűjtötte a Kárpát-medence ruszin helységneveit, amely munkája kiváteles a ruszinisztikában.

Ez a hivatalos megfogalmazás. Összegzi a professzor nagy és jelentős, dokumentált munkásságát. De nem mutathatja az embert. Tanította a ruszint, maga is folyton tanult: a nyelvet és a nyelvjárásokat, az ismereteket pedig szóban vagy írásban adta tovább. Szívből és tisztelettel, nagy türelemmel. Humorral. Eredményesen. Stílusosan. Néha beszélgetésekkel különféle témákban - politika, filozófia, viccek. Pedagógus és újságíró. Nélküle lapunk nem lenne Magyarország ruszin nyelvének megőrzője.

Megtiszteltetés számunkra tudni Őt magunk között és kívánunk az ünnepeltnek, hogy éljen soká, sok boldog éven át!

Duchnovics Alexander: Milen és Ljubica

Idillikus elbeszélés a Ruszinok ősi idejéből. VI. rész

A negyedik napon kora reggel hirtelen nekiindult. – Elmegyek, kiáltotta, elmegyek a zöld ligetünkbe, lerovom a természetnek tartozásom, visszaadom a lelkem ott, ahol először éreztem az életet, ahol édes volt életem öleléseiben; meghalok ott, feláldozom szerelmemet a hűtlenségnek.

Elindult, és már is a forrásnál állt, az árnyas bükkfa alatt, ahol első szerelme szövődött. Itt, ó itt adom oda lelkem, - lehet, hogy valaki eltemeti testemet, és itt fog örökké bolyongani szellemem. – Ó, kedves furulyám, szólalj meg még utoljára itt, ahol Ő a vidám játékodat hallgatta, játszd el itt utolsó panaszod; - vette a furulyát, és keserves dalra fakadt:

Nehéz bánat ül a szívemen
távozásod miatt;
Te hűtlen! nyugtalanság
perzseli lelkem, tekintetem.

Kínlódom, elszáradok, összeesem,
És már nem enyém
Szép nézésed
Édes látványod
Gyönyörű arcod.
**
*
Itt hagytál engem
szerelmedre vágyva! – ó jaj!
fejem lehajtom zokogva;
Ó elviselhetetlen bánat!
Ó csalfa! – szívem
fáj és szenved,
elvarázsoltad,
tönkretetted,
örökre megsebezted.
**
*
Ó emlékezz még rám.
Én szerelmem,
Fordulj felém, pillants rám,
Szeretlek még mindig.

Add vissza legalább rövid álmom,
Add vissza az édes nyugalmam,
Én Angyalom,
Megőrzőm,
Ne feledd balsorsom!

Téged Lukán, - ó a ravasz
Gazdagsággal elcsábított,
Hamis csillogással
Elvarázsolt hirtelen:

És Te elhagytad az esküd,
Hű szívedet némítottad,
Esküszegő,
Ó istentelen,
Szívemet Te tönkretetted.

Nem átkozlak, - legyél boldog
Lukán karjaiban,
Csak kérlek még – emlékezz
Majd Milenre is.

Én majd ott csendesen,
Ahol esküdtél az égre,
Visszaadom lelkemet,
És sorsod felett fog
Majd az őrködni -

Így énekelt Milen szomorúan, furulyán ismételt minden strófát; egyszer csak szétnyílt a rózsabokor; felemelte tekintetét, és ó, egek! Ljubica áll előtte, sápadt orcával, szomorú tekintettel és könnyes szemekkel! – Mit keresel itt te kegyetlen szörnyeteg? – mondta a lány, - ha tudtam volna, hogy itt vagy, nem zavartam volna meg sétádat; - megfordult, és menni készült. - Te kínzol, kegyetlen, még egyszer látni akarod a nyomorultat - válaszolt Milen, és karon ragadta; Ljubica elfordult, hogy titkolja könnyeit; a keze viszont forró volt, és remegett, mint a nyárfa. Mi az? Sírsz? Te csalfa leány! Ljubica könnyesen, rebbenő tekintettel ránézett, és látja, hogy a legény is sír: ó te áruló, te is sírsz? - mondta; - sírj csak, sírj, te hitszegő, lásd, te aljas csaló azt a megsebzett szívet, amely örökre boldogtalan lesz miattad; legyen hát meg dicsőséged, hogy elcsábítani, megtéveszteni tudtál egy ártatlan és hiszékeny leányt; - ó örökre megbántottál, miattad halálomig boldogtalan leszek; kis kezeivel eltakarta könnyes arcát, és nagy bánatában a bámuló Milen karjaiba omlott. Ő izgatottan magához ölelte: ó kedves árulóm, te miért sírsz? talán a bűntudattól, tán bánod hűtlenséged; inkább fordulj szenvedő szívemhez, adj kegyelmet a hozzád mindig hűséges, a teérted élő halandónak. – Ljubica az őt ölelő Milenre meredt: mi? te vádolsz csalfasággal? te vagy csalfa! Hogy ki? Én csalfa? - válaszolt Milen, - én csalfa? ó átkozz el istenem, ha kicsit is veszítettem szerelmemből; te leány, szörnyű kínokban élek, eldobom életem, szétmállok a bánatban, ha nem állsz el a döntésedtől; - te leány! kicsi a nyájam, de nagy a szívem, szerelmem százszor nagyobb Lukán nyájánál; - te leány! Lukánnal nem lehetsz, nem leszel boldog! – térj észhez, mert te nekem, én neked vagyok rendelve; hagyd el a ravasz Lukánt (ruszinul a ravasz lukavij, a név szójáték, ahogy a Milen és a Ljubica is, amelyek jelentése kedves - a ford.), velem boldog leszel! Miket mondasz, te elvarázsolt ember? Én lennék Lukáné? nem, nem istenre esküszöm, hogy nem; nem szívelem Lukánt, inkább őszen maradok pártában, és meghalok, minthogy Lukáné legyek; ő gonosz; hazudott nekem, azt mondta, hogy megcsaltál, hogy másik lány tetszett meg neked, hogy elfelejtetted, elátkoztad nevemet, hogy gyűlölsz, és örökké gyűlölni fogsz. Ezt mondta Lukán neked? Kelt haragara Milen, ó ravasz ellenség, ó őseinket bűnbe vető kígyó; esküdözött, hogy gyűlölsz, hogy megtetszett nagy nyája, hogy felejteni akartad, és átkoztad nevemet; - Ljubicám, szerelmes Ljubicám! becsaptak minket, bocsáss meg, Ljubicám, hogy elhittem a hazug Lukán szavait; - szerelme ölelésébe bújt, szorosan ölelte, nehogy ismét elragadja valamilyen ármány; örömében Ljubica is szerelméhez bújt, s szégyellte, hogy kételkedett benne.

Ljubica most azt kérdezte Milent, miért nem jött el a megígért reggelen? – Milen elmesélte a szörnyű eseményeket, mikor visszafelé tartott; Ljubica ezek hallatán majdnem elájult, kedves kis szíve vadul dobogott, és szemeiből könnyeket fakasztott; letérdelt, és az ég felé emelt szemekkel adott hálát az Úrnak, hogy Milent neki megőrizte, és tiszta szívből imádkozott a jószívű halászokért, kik a drága Milent megmentették. Ezután Ljubica elmesélte, hogy elmesélte édesanyjának az öreg Bogdán látogatását, majd folytatta: ó kedvesem, örömkönnyeket sírt édesanyám, mikor megtudta, hogy te Bogdán fia vagy, ki atyámnak a legjobb barátja és talpig becsületes ember volt, és úgy hiszi, hogy fia is ilyen lehet; - ó édes lányom – mondta még, az anyja legkedvesebb barátnőm volt és velem egykorú, de sajnos, már rég a fekete földben porlad, ám emléke szent marad nemzedékről nemzedékre! lányom! boldog vagy, és én is boldog vagyok a tisztességes vejért: hozd ide mihamarabb hozzám, hogy örüljön lelkem, hogy forró szeretettel áldjalak meg titeket. Ó, Ljubicám! a legboldogabb vagyok a halandók közt, nem vagyok méltó ekkora boldogságra - és örömében szorosan magához ölelte a szeretett lányt. De Milen! - szólt kérlelő hangon Ljubica, talán eljöhetnél most szeretett anyámhoz, gyere el, hadd lásson, hadd halljad anyám ránk szálló áldását. - Megyek, megyek, kedvesem, és szívből jövő tisztelettel csókolom meg a legjobb anya kezét! - ezzel felkerekedtek, s vidáman odasétáltak az istenfélő Vlászta házához, aki akkor épp galambokat etetett a ház bejáratánál. Édes anyám, szólította meg Ljubica, anyukám, itt van szeretett Milenem, méltó fia

Bogdánnak, apám legkedvesebb barátjának, fogadott testvérének! Vlászta tiszta szívből, kedves szavakkal üdvözölte a szép ifjút, behívta a kicsi, de annyira takaros házba, hogy akár úriasszony is lakhatna benne, puha székkel kínálta; az ifjú pedig megcsókolta az anya kezét, és üdvözölte apja, Bogdán nevében; erre az istenfélő Vlászta ezeket felelte: üdvözöllek, te legjobb barátnak fia, üdvözöllek kicsiny házamban; ó mennyire örülök, hogy rátaláltál az én egyetlen lányomra, az Úr egy párnak rendelt titeket, döntése áldásként száll rátok; akkor beszélgetni kezdtek, Ljubica pedig kisietett, és gyorsan-sebtében hozott szép zöldségeket, sajtot, vajat és mézet, mindet a színesen szőtt abrosszal terített asztalra tett; repdesett boldogságában, és játékosan etette kedvesét, ahogy az ártatlan gerle eteti fiókáját; - mosolyogva, örömmel szemeiben nézte Vlászta lányát, és ígéretet tett, hogy harmadnapra összeesketi őket a kolostorban, ahogy az Úr rendelte; - akkor még nagyobb lett az öröm, mindketten felugrottak, átölelték az idős anyát, csókolták kezeit, és hálás szívvel áldását kérték. Vlászta az égre emelve tekintetét ezeket mondta: Gyermekeim, öregségem öröme és támasza vagytok, ó milyen boldog leszek, hogy néhány napon vagy éven át, amennyit az Úr rendelt életem idejének, láthatom boldogságotokat; mert csodálatos látni, ha a jóságos emberek összekelnek; napról napra méltóbbak lesznek életükhöz, és közös szerelmük sosem szűnik meg. – Emlékszem én is ilyen boldogságra, emléke könnyeket csal szemeimbe; ó, a szerető és boldog házastárs ölelésében maga a szomorúság, a keserűség is édesnek tűnik. Így van gyerekek, az ég akarata ez, szerencsés órában találkoztatok; ó Uram, ilyen boldog voltam én is, csak boldogságom nem tartott sokáig; de érte most is hálás vagyok az Úrnak, és szeretett férjem emlékét mindig is ápolni fogom. – Halld, fiam, ha még apád még nem mesélte, halljad apád és férjem esetét, elválaszthatatlan barátoknak tanulságos esetét: - Apád, az istenfélő Bogdán, férjemmel, Dragomirral együtt acatolták a mezőt, készítették legelőnek; és az történt, hogy nagy kincsre bukkantak; - ó nagy az öröm, egy üst tele ezüst- és aranypénzzel, még a keresztények üldöztetése idejéből; szerencsések vagyunk, mondta Dragomir, nagyon gazdagok lettünk, az Úrnak legyen hála. – Nem örülök én ennek, kedves testvérem; megvetem a munka nélküli gazdagságot; nem venném magamhoz, és hogyha én találtam volna rá, még mélyebbre elástam volna; nem bánt a szegénységem, mert nem bánom a nap forróságát, s a jégvirágos tél sem fagyasztja meg kemény tagjaimat, az én kincsem a két kezem; mert mit csinálnék, ha ekkora kincsem lenne? lustán hevernék, megvetném a munkát, miközben szegény szomszédom földjét nehezen művelve küszködik, és beéri egy darabka fekete kenyérrel; nem, testvérem, nem akarom én ezt, mert a gazdagság elgyengíti a testet, és baj éri a becsületet. Bölcsen beszélsz testvérem, felelte Dragomirom; én sem vágyom a kincsre; de ne heverjen itt, az Úr adta, adjuk hát az Úrnak; - akkor megbeszélték a dolgot, és megalapították a Kolostort az Úrnak, ki titeket összeboronált.

Milen nagyon megörült apja jótéteményének, s azzal az ígérettel búcsúzott, hogy harmadnapra mindent összekészít az esküvőre; elindult hát, s Ljubica a partra kísértre, ahol könyörgött, hogy óvatosan evezzen, nehogy baj érje; kezecskéjével intett még egyet a már túlpartra ért ifjúnak, és mindketten nehéz léptekkel indultak hazafelé, várva a harmadik nap hajnalát. *(Folytatása következik)*

Fordította: Giricz Viktor

Tisztelt Olvasók!

Bővebb információt a magyarországi ruszinok életéről WEB oldalunkon találhatnak:

http://ruszin.com

Szeptember

09.04.: A Fővárosi Ruszin Nemzetiségi Önkormányzat és a Hodinka Antal Országos Ruszin Értelmiségi Egyesület, a Budapest III., VI., VIII., XIII., XVI., XVII. kerületi RNÖ támogatásával Kisboldogasszony ünnepséget tartott a Rózsák Terei Görögkatolikus Templomban. A rendezvény Szent Liturgiával kezdődött, amelyben közreműködött a Belvárosi Vegyeskar. Az ünnep agapéval végződött.

09.10.: A Pécsi Ruszin Nemzetiségi Önkormányzat támogatásával Közel és Távol címmel fotókiállítást nyílt meg a PTE BTK „A" épület Aulájában. Matejko Annamária és Gyöngyösi Ferenc fotóművészek tárlatát dr. Barthó Lóránd, a Mecseki fotóklub tagja nyitotta meg.

09.16-18.: Az Országos Horvát Önkormányzat szervezésében tartották meg idén Gárdonyban a VII. Nemzetiségi Ifjúsági Találkozót, amelyet ünnepélyes keretek között Soltész Miklós, a Miniszterelnökség egyházi és nemzetiségi kapcsolatokért felelős államtitkár nyitotta meg, majd PUB-kviz és a Koprive zenekar műsora következett. Másnap a Nemzetiségi ifjúsági börzén a nemzetiségek bemutatkozása, ételkóstolás, archív fotók és népviseletek kiállítása következett. Nagy érdeklődés övezte a Nemzetiségi Pedagógus Tanulmányi Ösztöndíj program bemutatását és a Hit jelentősége a nemzetiségi közösségekben című előadást. A találkozó a Vizin zenekar koncertjével és horvát táncházzal folytatódott. A hazai ruszin közösséget a Találkozón Cap Beáta, Kovács Áron, Kovács Botond, Kovács Bálint és Szabados Pál Donát képviselte.

09.17.: A Pécsi Ruszin Nemzetiségi Önkormányzat támogatásával megrendezett Grincsisin Artur, képzőművész tanár és Becze Mihály, hímző művész kiállítását Gyöngyösi Ferenc fotográfus nyitotta meg a pécsi Nemzetiségi iroda termében.

09.17.: A XVI. kerületi Ruszin Nemzetiségi Önkormányzat a Kistarcsai Szlovák Nemzetiségi Önkormányzat meghívására megszervezte a Ruszinok Folklór Együttes, vezetője Szilcer-Likovics Olga, a XVI. kerületi RNÖ elnöke, fellépését a Pántlika Országos Nemzetiségi Folklórtalálkozón, ahol nagy sikert aratott hagyományos ruszin népdalokból és táncokból összeállított műsoruk.

09.25.: A Pécsi Ruszin Nemzetiségi Önkormányzat támogatásával és szervezésében a Patacsi Művelődési Házban tartották meg idén a már hagyományos Fiatal Ruszin Virtuózok kulturális műsort. A gazdag programban felléptek Domokos Dóra, Lebeda Emilia, Horváth Dóra zongorán, Rigó Csaba és Gyöngyösi Ferenc gitáron, Vajda Adrián dobon, Pécs Város Mazsorett Együttese és Tánckara, a terem falait Bánki Jázmin festményei diszitették. Az este ruszin ételek kóstolójával ért véget.

09.29.: A múcsonyi Szent Péter Görögkatolikus Általános Iskola énekes, hangszeres, és ruszin nyelvet tanuló diákjai méltó módon ünnepelhették meg a zene világnapját Budapesten, a Magyar Állami Operaházban, a művészetek fellegvárában. Erkel Ferenc Bánk bán című operáját csodálhatták meg, hála a Magyar Állami Operaház vezetésének és szervezőinek. Komplex művészeti kirándulás volt ez a nap, mert az operaelőadás előtt az iskola tanulói a Szent István király Bazilikában tettek látogatást, ahol iskolánk volt tanulója, Juhász Adorján, a Bazilika titkára vezetésével megismerhették Magyarország egyik legjelentősebb egyházi épületének történetét, amely nagyon megérintette a tanulókat. Majd Giricz Vera, az Országgyűlés ruszin nemzetiségi szószóló vendégeként a csoport Budapest egyik legismertebb középületét, az Országházat tekinthette meg idegenvezetéssel, gazdagodva felejthetetlen élményekkel.

09.29.: Az Udvari István Magyarországi Ruszinok Könyvtára a Kárpátaljai fatemplomok világa címmel filmvetítéssel egybekötött rendezvényt tartott. Kramarenko Viktor, az országos Ruszin Önkormányzat elnökének megnyitóját követően Polánszkiné Nádas Ildikó, a UIMRK vezetője bemutatta a könyvtár állományában található, Kárpátaljáról és a fatemplomokról szóló kiadványokat. A hallgatóság nagy tetszését nyerte el Kovács Sándor filmvetítéssel egybekötött előadása a Kárpátaljai fatemplomokról.

Október

10.01.: A Magyarországi Ruszinok/Rutének Országos Szövetsége szervezésében Miskolc-Tapolcán került sor a 2022. évi népszámlálással kapcsolatos munkatalálkozóra, amelyen 41 fő vett részt. Kramarenko Viktor, az Országos Ruszin Önkormányzat elnöke tájékoztatta a települési és a regionális ruszin nemzetiségi önkormányzatok képviselőit és az aktivistákat a népszámlálás technikai kérdéseiről, válaszolva a felmerült kérdésekre tisztázta az értelmezési problémákkal és a hibalehetőségekkel kapcsolatos felvetéseket, ami rendkívül hasznosnak bizonyult. A találkozón részt vett Giricz Vera, az Országgyűlés ruszin nemzetiségi szószólója és dr. Szebényi Tibor aljegyző (Sárospatak). A megbeszélést munkaebéd zárta, ahol a népszámlálás további részleteiről, illetve a közös rendezvények megtervezéséről tárgyaltak a résztvevők.

10.01.: Immár második alkalommal került megrendezésre az Országos Nemzetiségi Gasztrofesztivál, melynek idén Piliscsaba adott otthont. A rendezvényen Magyarország nemzetiségei mutathatták be hagyományos konyhaművészetüket. Piliscsaba Német Nemzetiségi Önkormányzata szervezésében a 31. Szüreti Felvonulás és Bál rendezvényéhez kapcsolódva, a hangulatos Csaba-kertben került sor az eseményre. A

programra a nemzetiségi közösségek tagjain kívül a környék településeiről is sokan érkeztek. A rendezvényt Soltész Miklós egyházi és nemzetiségi kapcsolatokért felelős államtitkár és Menczer Tamás államtitkár, a térség országgyűlési képviselője nyitották meg. A tavalyi évhez képest is nagy sikert hozott az Országos Ruszin Önkormányzat főző csapata – Giricz Gabriella, Tivadar Anasztázia és Kramarenko Szolnoki Beatrix által elkészített ételek és édességek, különösen a hagyományos ruszin töltöttkáposzta. A rendezvényen nagy sikert aratott Szónoczky János, Mária és Mihály pálinka és méz bemutatója. A hangulatot az ételek kóstolásához és baráti beszélgetésekhez az élő nemzetiségi koncert biztosította.

10.01.: A Mogyoródi Úti Sportpályán rendezték meg a Zuglói Jótékonysági Gasztrofesztivált, amelyben részt vett a Zuglói és a XVI. kerületi Ruszin Nemzetiségi Önkormányzatok csapata. Kramarenko András, Kramarenko Szolnoki Beatrix és Medvigy Krisztina ruszin nemzetiségi ételekkel kedveskedtek a számos kilátogatónak.

10.01.: Az Egri Ruszin Nemzetiségi Önkormányzat megrendezte a hagyományőrző Ruszin Estet. Trombitás Béla, az Egri RNÖ elnöke köszöntése után a résztvevők Vesztergán Miklós tárogatóművész műsorában gyönyörködtek.

10.15.: A Fővárosi Ruszin Nemzetiségi Önkormányzat és a Hodinka Antal Országos Ruszin Értelmiségi Egyesület Orosz-Ukrán háborús menekültek megsegítése címmel tartott rendezvényt.

10.18.: Az Udvari István Magyarországi Ruszinok Könyvtára az Országos Idegennyelvű Könyvtárban A vallás és művészet kapcsolata a ruszinok életében címmel rendezvényt tartott. Papp Anna Mária, az OIK főigazgatója köszöntője után Polánszkiné Nádas Ildikó, a UIMRK vezetője bemutatta a könyvtár állományában található, a görögkatolikus vallásról és művészetről szóló kiadványokat. A rendezvényen a következő előadások hangzottak el: Pernye-Klamár Sára, a Fedinecz Atanáz Magyarországi Ruszinok Közérdekű Muzeális Gyűjteménye és Kiállítóhelyének igazgatója „A népi vallásosság megjelenései formái a ruszin közösségekben”, Tivadar Mihály, a Rózsák terei görögkatolikus templom lelkésze „Mit jelent a hívők életében az egyházi művészet”, dr. Jankáné dr. Puskás Bernadette, művészettörténész, a Nyíregyházi Egyetem Vizuális Kultúra Intézetének egyetemi tanára „A görögkatolikus egyház művészete a Munkácsi Egyházmegyében”.

10.20.: Az AJBH, a Magyarországon élő nemzetiségek védelmét ellátó Biztoshelyettes és az ELKH Nyelvtudományi Kutatóközpont szervezésében „Minek nevezzelek?” címmel az egyéni nemzetiségi nyelvhasználat aktuális kérdései témában konferenciát szervezet. A népes hallgatóságot köszöntötte dr. Kozma Ákos, az Alapvető Jogok Biztosa, dr. Szalayné dr. Sándor Erzsébet, a Magyarországon élő nemzetiségek védelmét ellátó Biztoshelyettes és dr. Prószéky Gábor DSc. a ELKH Nyelvtudományi Kutatóközpont főigazgatója.

10.22.: a Sajópalfalai Község Ruszin Nemzetiségi Önkormányzata Ruszin Hagyományőrző Napja a helyi görögkatolikus templomban Paraklisszal kezdődött, majd Simárszki Ádám, a Sajópálfalai RNÖ elnökének köszöntőjét követően a rendezvény gazdag programjában fellépett a Komlóskai Nemzetiségi Népdalkör, a Vámosújfalui Ruszin Dalkör, a Múcsonyi Hagyományőrző Pávakör, az Avas Néptáncegyüttes. Nagy népszerüségnek örvendett a kézműves foglalkozás, amelyet Herczeg Mária pedagógus, bábanimátor, népi játszóház vezetője irányított.

Выдає Вседержавноє Русинськоє Самосправованя / Kiadja az Országos Ruszin Önkormányzat
Отвічателный выдаватель: Віктор Крамаренко / Felelős kiadó: Kramarenko Viktor
Члены редакції: Віктор Ґіріц – главный редактор, Др. Михаил Капраль – редактор, Янош Мигаль Соноцькый – редактор, Андрій Манайло – умілськый редактор, Ірина Сюч-Ворінка – секретарь.
Выданя нашої новинкы пудпорує Уряд Мадярщины.
A szerkesztőbizottság tagjai: Giricz Viktor – főszerkesztő, Dr. Káprály Mihály – szerkesztő, Szónoczky János Mihály – szerkesztő, Manajló András – művészeti szerkesztő, Szűcs-Vorinka Irén – szerkesztőségi titkár.
Lapunk kiadásának támogatója Magyarország Kormánya.
A szerkesztőség elérhetőségei: Cím: 1147 Budapest, Gyarmat u. 85/b. Tel./Fax: (06-1) 468-2636 http://ruszin.com
E-mail: ruszin.onkormanyzat@gmail.com **ISSN: 1785-1149** Kivitelezési munkálatok: Croatica Nonprofit Kft.
A lapban megjelent cikkek felhasználása kizárólag a „Ruszin Világ”-ra való hivatkozással lehetséges.

KÉSZÜLT MAGYARORSZÁG KORMÁNYÁNAK TÁMOGATÁSÁVAL 2022.